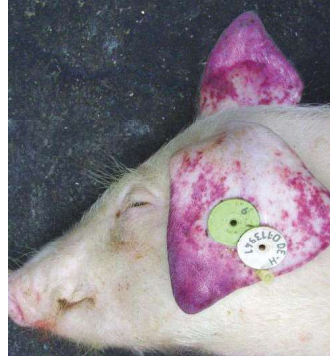
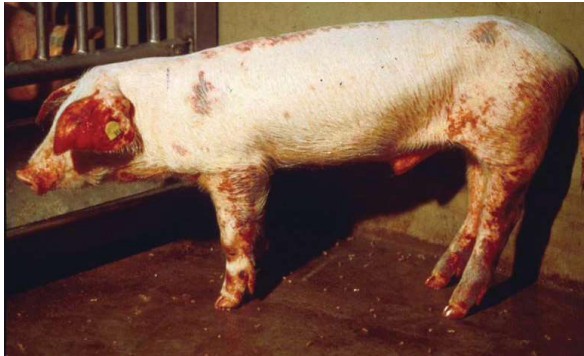

AFRIKKALAINEN SIKARUTTO LEVIÄÄ EUROOPASSA - VARAUDU!

Afrikkalainen sikarutto (African Swine Fever, ASF) on helposti leviävä, viruksen aiheuttama sikojen, villisikojen sekä mini- ja mikrosikojen verenvuotokuume-tauti. ASF-virukseen ei ole olemassa rokotetta eikä hoitokeinoa. Afrikkalainen sikarutto ei tartu ihmiseen.

Afrikkalaista sikaruttoa esiintyy yleisesti Afrikassa. Vuonna 2007 tauti levisi Georgiaan, todennäköisesti Afrikasta tulleen laivan ruokajätteen mukana. Sen jälkeen ASF on levinnyt mm. Venäjälle, Ukrainaun, Valko-Venäjälle ja Moldovaan sekä EU-maihin Puolaan, Liettuaan, Latviaan, Viroon, Tšekkeihin, Romaniaan, Bulgariaan, Unkariin ja Belgiaan. Euroopan alueella afrikkalaista sikaruttoa on ollut Sardiassa vuodesta 1978 lähtien. Afrikkalaista sikaruttoa ei ole koskaan todettu Suomessa.

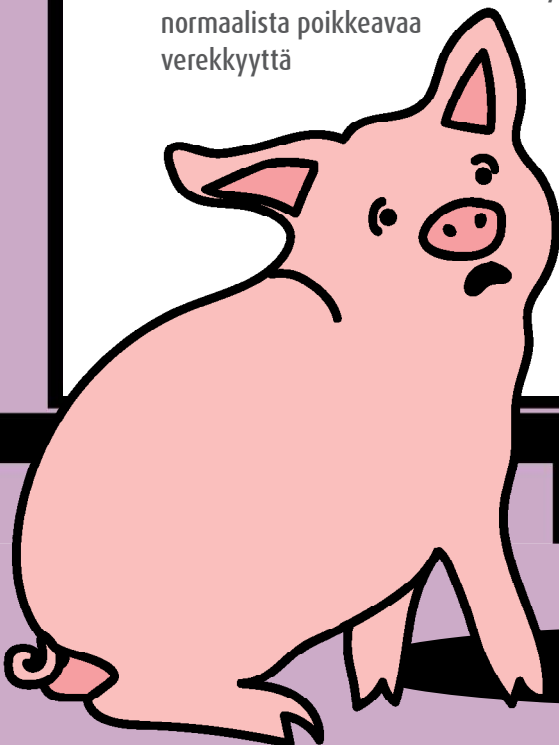
Milloin on syytä epäillä:

- Sioilla on afrikkalaisen sikaruton oireita
- Sikoja kuolee äkillisesti tai sairastuu lyhyen ajan sisällä
- Sioilla on kuumeinen suolisto- tai hengitystiesairaus, johon antibioottihoito ei tehoa
- Luonnosta löytyy kuollut villisika
- Villisiällä on ollut sairauden oireita ennen kaatoa
- Villisiassa havaitaan suolistamisen yhteydessä normaalista poikkeavaa verekkyyttä

Oireet:

- Äkillinen kuolema ilman edeltäviä oireita
- **Korkea kuume (40.5–42°C)**, apaattisuus
- Ihon punoitus, verenpurkaumat iholla
- Ruokahaluttomuus, oksentelu, (verinen) ripuli, ummetus
- Ontuminen, takajalkojen jäykkyys, horjuminen, vapina tai kouristukset
- Silmä- ja sierainvuoto
- Luomiset
- Kuolleisuus jopa 100 %, kooma, kuolema 1–7 vrk:ssa
- **Sairastuneiden määrä voi vaihdella ja oireet voivat olla myös lievempiä**

Tavallisin aika tartunnasta oireiden ilmaantumiseen on 3–15 vuorokautta.

Evira

Avauslöydökset

- Yleistynyt verekkyyss elimissä ja koko ruhossa
- Verensekaista nestettä rinta- ja vatsaontelossa
- Perna ja imusolmukkeet ovat tummia, suurentuneita ja hauraita
- Verenpurkauksia elimissä ja ruoansulatuskanavan limakalvoilla

ASF-virusta erittyy kaikkiin sairastuneen sian tai villisian eritteisiin

Virusen säilymiseen tartuntavaarallisena vaikuttavat mm. lämpötila, pH, kosteus ja UV-säteilyn määrä. Virus säilyy:

- Veressä ja elimissä (+4 °C) 18 kk
- Ulostessa ja virtsassa (+20 °C) n. 2 vkoa, (+4 °C) useita kuukausia
- Kuolleen sian tai villisian ruhossa ja sivutuotteissa useita kuukausia
- Lämpökäsittelemättömissä sianliha- tai villisianlihatuotteissa useita kuukausia, jopa vuoden
- Pakastetussa sian- tai villisianlihassa useita vuosia

Leviäminen

Suoraan

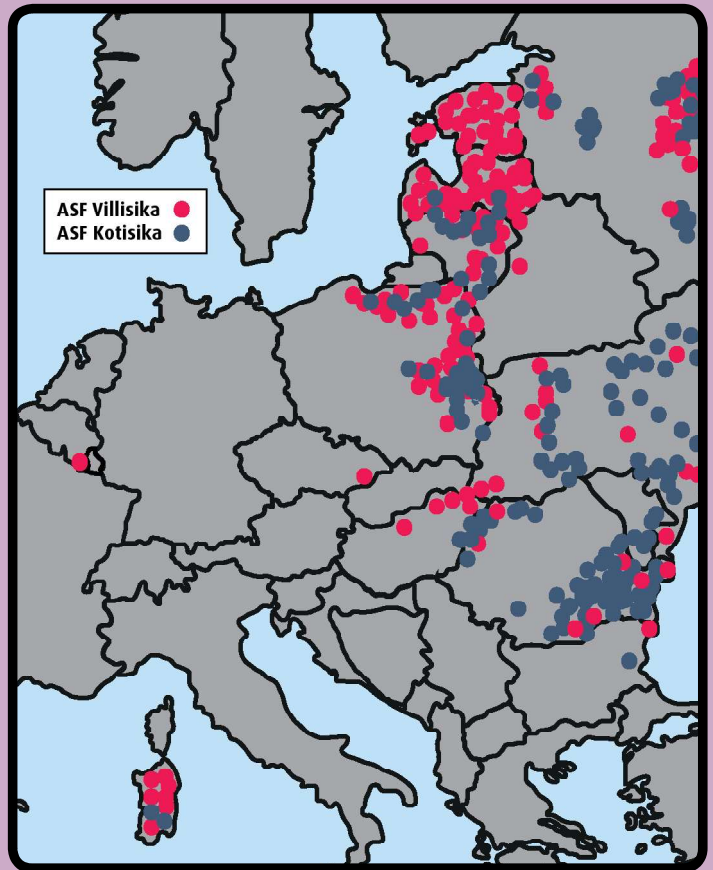
- Tartunnan saaneista ja tautiin kuolleista sioista ja villisioista terveisiin sikoihin ja villisikoihin

Epäsuorasti

- Tartunnan saaneen sian tai villisian lihan, lihatuotteiden, sivutuotteiden ja käsittelemättömien metsästysmuistojen välityksellä. *Afrikkalaisen sikaruton takia määrätty tuontirajoitukset tulee huomioida matkailtaessa maihin, joissa esiintyy afrikkalaista sikaruttoa*
- Rehusta tai ruokajätteestä, jossa on tartunnan saaneen sian- tai villisian lihaa. *EU-maissa on kiellettyä syöttää ruokajätteitä tuotantoeläimille*
- Tartunnan saaneen eläimen verellä tai eritteillä saastuneiden välineiden, vaatteiden, rehun, kuivikkeiden, kuljetusvälineiden ja elintarvikkeiden välityksellä

Elintarviketurvallisuusvirasto Evira

- Mustialankatu 3, 00790 Helsinki
- Puhelin 029 530 0400
- Faksi 029 530 4350
- www.evira.fi

ASF -tautitapaukset EU-jäsenmaissa sekä Ukrainassa ja Venäjällä vuonna 2018.

Toimenpiteet epäiltäessä

- Ota viipymättä yhteyttä alueen kunnaneläinlääkäriin
- Noudata kunnaneläinlääkäriin antamia ohjeita puhdistuksesta ja desinfiointista, joita voivat olla mm.:
  - Puhdista ja pese käyttämäsi varusteet ja tarvikkeet näkyvästä liasta
  - Pese käyttämäsi vaatteet pesuohjeen mukaisessa korkeimmassa lämpötilassa.
  - Desinfioi pitämällä kuumassa saunassa (huomioi paloturvallisuus!) tai lämpökaapissa (vähintään 30 min +60 °C) tai desinfiointiaineliuoksella (esim. Virkon S 1 % liuoksena tai 3 % hypokloriittiliuos) Noudata valmistajan antamia ohjeita. Desinfiointiaineita saa mm. apteekeista tai maatalouskaupoista
  - Peseidy ja käy saunassa
  - Pese ja puhdista autosi, myös auton alusta
  - Älä vieraile sikatiloilla tai osallistu villisikojen ruokintaan tai metsästyksen 48 tuntiin